

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

asupra proiectului de lege pentru modificarea Legii nr.22/2018 privind exercitarea unor activități necalificate cu caracter ocazional desfășurate de zilieri
(nr.402 din 25.09.2020)

Examinând proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.22/2018 privind exercitarea unor activități necalificate cu caracter ocazional desfășurate de zilieri, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către dl CIUBUC Nicolaie, deputat în Parlament, cu adresa nr.402 din 25.09.2020, DIRECȚIA GENERALĂ JURIDICĂ, în temeiul art.54 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996, avizează proiectul, cu următoarele observații.

1. Prezentul proiect de lege are ca obiect de reglementare modificarea art.2, articolelor 4 - 9 și art.12 din Legea nr.22/2018, precum și, introducerea în textul legii vizate a articolelor 4¹ - 4³, prin care se propune instituirea metodei "voucher", ca mecanism suplimentar de evidență a persoanelor fizice angajate la muncă necalificată cu caracter ocazional. În Nota informativă, intervenția legislativă este motivată de *"necesitatea îmbunătățirii și ajustării politicilor în domeniul reglementării muncii prestate de zilieri în agricultură."*

2. Prin obiectul său de reglementare, proiectul se încadrează în categoria legilor organice, deoarece prevede intervenții legislative asupra Legii nr.22/2018, de natură organică, iar domeniul reglementării respective e prevăzut în mod expres de art.72 din Constituție, ca fiind de competența exclusivă a legilor organice.

3. Cu titlu de informare, menționăm că Legea nr.22/2018 a fost adoptată ca urmare a crizei economico-financiare (actuală și în prezent), care provoacă creșterea numărului de șomeri ce au rămas fără surse de subzistență, precum și pentru o categorie de populație din mediul rural aptă de muncă, dar fără calificare profesională, care a avut întotdeauna probleme în găsirea unui loc de muncă permanent și în cel mai bun caz erau angajați fără forme legale. Scopul fiind crearea unui cadru juridic adecvat pentru ca aceste categorii de persoane apte de muncă, să-și asigure de sine stătător dobândirea unui venit de subzistență legal, evitându-se astfel și evaziunea fiscală în acest domeniu, precum și dependența acestora de ajutorul social.

Cu referire la modificarea modului de evidență a persoanelor angajate în activități necalificate, în condițiile soluțiilor legislative propuse, semnalăm că acestea presupun tacit atât cheltuieli suplimentare ce urmează a fi suportate de către persoanele care angajează persoane la astfel de activități, urmînd astfel să fie nevoite să procure *"vouchere în forma unei broșuri de vouchere"*, precum și cheltuieli suplimentare din bugetul de stat, la editarea acestora în condiții de siguranță adecvată. Or, potrivit *Art.I pct.2* în textele propuse pentru articolele 4¹ – 4³, Inspectoratul de Stat al Muncii, urmează să elaboreze, aprobe și să realizeze contra cost vouchere, care vor fi ulterior procurate de către angajatori persoane-juridice, solicitanți de brațe de muncă necalificate, a căror editare (a broșurilor de vouchere) va conduce la efectuarea anumitor cheltuieli, ce urmează a fi suportate, în mod logic, din banii publici.

4. În acest sens, atenționăm, că odată cu digitalizarea la nivelul Inspectoratului de Stat al Muncii în acord cu Strategia națională de dezvoltare a societății informaționale *"Moldova Digitală 2020"*, aprobată prin Hotărîrea Guvernului nr.857/2013, ar trebui să renunțăm atât la registre/caietele de hîrtie în care angajatorii își notează activitatea lucrătorilor zilieri și apoi să le facă fotocopieze și să le aducă la inspectoratele teritoriale de muncă, nemaivorbind de o eventuală introducere a voucherelor/tichetelor de muncă, la fel, în format de hîrtie. Recomandăm ca fiind necesară trecerea la o nouă etapă, în care persoanele care lucrează cu zilieri să țină evidența lor, precum și a timpului de lucru efectuat, printr-o aplicație modernă ușor de aplicat, (de exemplu -*"Inspectoratul de Muncă"*), care ar putea fi accesată de pe telefonul mobil sau tabletă, iar datele introduse se vor transmite în format digital către inspectoratele teritoriale de muncă.

5. Totodată, semnalăm că măsurile propuse pentru modificarea Legii nr.22/2018 nu se corelează cu argumentele și motivarea aduse în Nota informativă, în sensul că nu vor fi necesare cheltuieli suplimentare din bugetul de stat la realizarea măsurilor preconizate în proiectul de lege.

În aceste condiții, avînd în vedere cele menționate referitor la impactul financiar – bugetar pe care îl va genera eventuala adoptare a soluțiilor preconizate asupra bugetului de stat, devin incidente prevederile art.104 alin.(1) din Constituție, potrivit cărora solicitarea unei informări din partea Guvernului asupra măsurilor previzionate, este obligatorie. Or, potrivit prevederilor art.131 alin.(4) din Constituție, soluțiile legislative propuse pot fi adoptate numai după acceptarea acestora de către Guvern.

6. Relevante sunt și prevederile art.32 din Legea nr.100/2017, care stabilește expres că proiectul de lege necesită a fi supus avizării în mod obligatoriu, de către autoritățile publice de competența cărora ține subiectul abordat și responsabile de

implementarea prevederilor acestuia, instituțiile interesate, precum și reprezentanții societății civile. În această ordine de idei, invocăm necesitatea consultării proiectului cu *Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale* – în calitate de autoritate din cadrul administrației publice centrale, cu *Inspectoratul de Stat al Muncii* care va fi responsabil de elaborarea, aprobarea, realizarea și ținerea evidenței vouchere-lor.

7. Din punct de vedere al normelor de tehnică legislativă stabilite prin Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, de altfel **obligatorii** pentru orice subiect cu drept de inițiativă legislativă, **atenționăm**, că elaborarea prezentului proiect de lege **nu întrunește** întocmai exigențele instituite de prezenta lege, precum și de uzanțele de redactare a proiectelor de acte normative.

Motiv pentru care, precizăm că analiza în vederea emiterii avizului s-a realizat cu dificultate, întrucât la elaborarea proiectului **nu s-au respectat** exigențele structurale ale unui proiect de act normativ de clasa unei legi organice, iar dispozițiile normative conțin o numerotare defectuoasă, fapt ce a complicat redarea observațiilor punct cu punct.

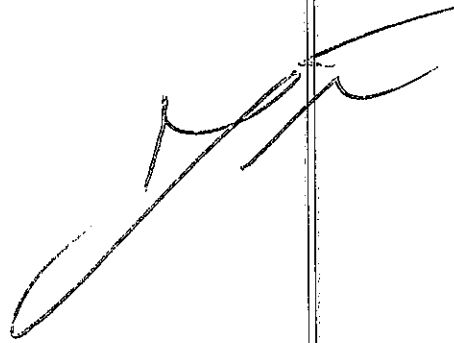
Textul proiectului de lege în forma actuală, fiind format doar din **două articole**, primul - consacrat modificărilor propuse în textul Legii nr.22/2018 și al doilea – dispozițiilor finale și tranzitorii ale proiectului, sunt marcate ca **"Art.I" și "Art.V"** deși, corect ar fi marcarea cu abrevierile **"Art.I" și "Art.II"**, iar diviziunile acestor articole sunt însemnate cu cifre arabe și o paranteză și cu litere mici cu paranteză. Or, potrivit art.51 alin.(4) din Legea nr.100/2017, în legea de modificare a unui sau a mai multor acte normative, fiecărui act normativ i se consacră un articol însemnat cu un număr ordinar exprimat prin cifre romane și urmat de punct, iar **"Diviziunile acestor articole se însemnează cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, urmate de punct."**

În forma sa actuală proiectul de lege nu corespunde nici exigențelor art.54 din Legea nr.100/2017, or, textele normative ale Art.I nu sunt expuse într-un limbaj și stil strict juridic/normativ și nici regulile gramaticale, de ortografie și de punctuație nu sunt respectate, iar numerotarea textelor propuse pentru completarea Legii nr.22/2018 fiind marcată incorect - **art.4¹, art.4² și art.4²**.

La **Art.I**, spre exemplu, în textul cuprins între paranteze din **partea introductivă**(*sursa publicării Legii nr.22/2018*), semnul ortografic – bara oblică ("**/**"), urma să fie substituită cu abrevierea "**, art.**" a cuvântului "**articol**", iar la **pct.1**) prepoziția "**la**" și cuvintele "**Noțiuni principale**", din partea introductivă urmau să fie excluse, ca fiind superflue. Totodată, dispozițiile normelor din cuprinsul acestuia referitoare la modificarea art.2 din Legea nr.22/2018, fiind însemnate cu **cifra"1)"**, pe când cele propuse pentru art.4 din aceeași lege, este însemnat cu literă mică cu o paranteză, deși, urma să fie însemnate doar cu **cifră**

arabă și un punct. Caracterul observațiilor specificate fiind valabil și pentru celelalte compartimente structurale ale Art.I din proiect.

8. La final, avînd în vedere observațiile specificate în prezentul aviz, considerăm că acest proiect de lege urmează a fi remis autorului pentru aducerea lui în concordanță cu exigențele normelor de tehnică legislativă, astfel cum prevede Legea nr.100/2017 și procedura legislativă instituită prin Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Ion CREANGĂ
Șef Direcție generală

Ex: L.Sirețanu
Tel:558